

Na návšteve: U Štefana Črepa, predsedu SPDP Lúžňan Liptovská Lúžna

„Nebudeme čakať, kým nám nejaká firma za náš tovar pošle peniaze. Radšej si predávame vlastné výrobky v našej vlastnej mliekarni“, hovorí predseda SPDP Lúžňan Štefan Črep.

Stojíme na pasienkoch obklopených hrebeňom Nízkyh Tatier. Nádherné výhľady na scenérie národného parku dokresľujú desiatky oviec pasúcich sa na strmých stráňach. Priamo pod úpäťm Prašivej sa totiž nachádza Svojpomocné podielnícke družstvo poľnohospodárov Lúžňan Liptovská Lúžna. Na dvoch salašoch chovajú tamojší poľnohospodári 940 kusov oviec s dennou produkciou okolo 640 litrov mlieka. Toto množstvo kolíše podľa vývoja počasia a reaguje tak aj na aktuálne sucho v krajine.

Chovatelia spod Prašivej ostávajú aj v 21. storočí verní tradíciám. „Pri našej práci v ovčiarstve nepoužívame chemické postreky, umelé hnojivá. Lúky si hnojíme prirodzene – vďaka tzv. košarovaniu, teda prekladaniu košiarov. Ide o starodávny spôsob, počas ktorého sa pri putovaní oviec po pasienkoch živiny z ovčieho trusu dostávajú rovnomerne do pôdy. Ani pri dojení nepoužívame modernú techniku, prácu robíme ručne“, približuje podstatu ovčiarstva v Liptovskej Lúžnej Štefan Črep.

Vstupujeme do jednopodlažnej budovy, ktorá je situovaná na konci pomerne dlhej dediny Liptovská Lúžna. Nejde pritom o žiadnu administratívnu stavbu patriacu družstvu, ale o ich vlastnú mliekareň. Nazeráme do jednotlivých miestností, v ktorých sa vyrába bryndza, zrejú syry či sa predávajú hotové výrobky zákazníkom. Steny zdobia diplomy. Výrobky robia tradičným spôsobom tak, ako v minulosti. Predseda Štefan Črep je na mliekareň právom hrdý: *„Rozhodnutím spred pár rokov postaviť si vlastnú mliekareň sme len reagovali na neustále problémy prvovýrobcov s odbytom a cenami mliečnych výrobkov v obchodných reťazcoch. Dnes tento nápad neľutujeme. Čo si vyrobíme, to si aj sami a vo vlastnom predáme.“*

Záujem o ich 100% ovčie výrobky s logom bieleho trojlístka sa pritom každoročne zvyšuje. Svedčí o tom aj fakt, že za produktami SPDP Lúžňan (žinčica, bryndza, ovčie syry, nite, parenice) sú ochotní prísť aj ľudia, ktorí len Liptovom prechádzajú. Nenájdu ich v žiadnej predajni na Slovensku, len v malej mliekarni na konci Liptovskej Lúžnej. *„Mlieko nekupujeme od nikoho. Dnes sú totiž aj takí podnikatelia, ktorí vám predajú mlieko od ovce napichanej antibiotikami. Len my vieme, čo dávame svojim zvieratám, či sú choré. Takže všetky naše výrobky a mlieko sú naše vlastné, dvakrát mesačne preverené veterinármi“*, dodáva predseda Š. Črep.

940 oviec z Liptovskej Lúžnej je len zlomkom s celkového počtu 377,4 tisíc kusov oviec na Slovensku. Tento údaj eviduje Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva k 31.12.2014 (medziročne o 3,1 % menej) a z toho množstva je 254,7 tis. ks bahníc (medziročne o 4,0 % menej). Kedysi sme pritom chovali aj okolo 3 miliónov kusov týchto nenáročných zvierat. SPDP Lúžňan Liptovská Lúžna sa okrem chovu oviec a výroby ovčích produktov venuje aj chovu hovädzieho dobytku - a to kravám bez trhovej produkcie mlieka. Celkovo hospodári podnik na 355 ha prenajatej pôdy.

Text a foto: Jana Holéciová, hovorkyňa SPPK